

FOGAK és teljes fogszorok szájpádlák nélkül, a gyökerek eltávolítása fölölsége.

FOG -tömések, arany fogkoronák és aranyhídak, tartós porcelán- és aranytömések, tis évi jóállással.

FOG -huzás teljes érsztelenítéssel; hasznavehető, régi fogszorok átalakított. Vidékiek egy nap alatt kielégítenek. — Mérsékelt árak.

Dr. HEGEDŰS JAKAB fogorvos, egyetemi orvostudor, Első Fővárosi Fogorvosi Intézet, Budapest, VII., Erzsébet-körút 44. sz. I. emelet.

DRASCHE-LÁZÁR ALFRÉD

négyszemélyes színjátéka, a

BOLDOGSÁG

megjelent

Ára 3 korona 50 fillér

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

Kapható minden könyvkereskedésben.

DRASCHE-LÁZÁR

új könyve:

EGYMÁS KÖZT

Tartalmaz 30 novellát

Ára 8 korona.

KIADJA A FRANKLIN-TÁRSULAT

Kapható minden könyvkereskedésben.

Magyar Törvények, a Franklin-Társulat kiadásában

megjelent

AZ ÚJ EGYENES ADÓTÖRVÉNYEK

Jövedelemadó. Vagyonadó. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója. Hadinyereségadó. III. oszt. kereseti adó.

Készítették:

ROTH PÁL dr.

bp. m. kir. adófelügyelőségi s.-titkár

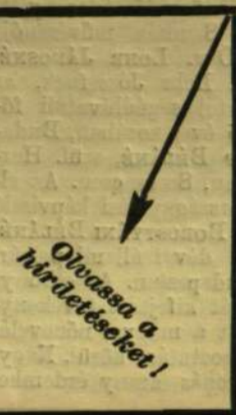
és

TÉRFY GYULA dr.

miniszteri tanácsos.

Ára kötve 12 korona.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Hirdetéseket

felvétetnek a kiadóhivatalban, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám alatt.

KULTURA ÉS TUDOMÁNY

új kötete:

VILÁGPOLITIKA

A világtörténet legújabb fejezete

(1871—1914)

Irta

BALANYI GYÖRGY dr.

kegyesrendi tanár

Főbb fejezetei: A hármasszövetség előzményei. A hármasszövetség kora. Bekerítő politika. Utolsó erőpróbák.

Ára kötve 6 korona

A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA.

* KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN.

Vadászsportot űzők

akár itthon, akár a fronton vannak — figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZUJSÁG-ot

Állandó melléklete

„A vadászeb”

czímű ebtenyésztési szaklap.

Mindkét lap gyönyörűen illusztrálva.

Szerkeszti: lovag KERPELY BÉLA.

Előfizetési ár mindkét lapra:

egész évre 20 K és 4 K háborús pótdíj összesen 24 K fél 12 K negyed 6 K

Tessék mutatványszámot kérni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

(Franklin-Társulat)

30. SZÁM. 1918. (65. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ HOITSY PÁL.

BUDAPEST, JULIUS HÓ 28.

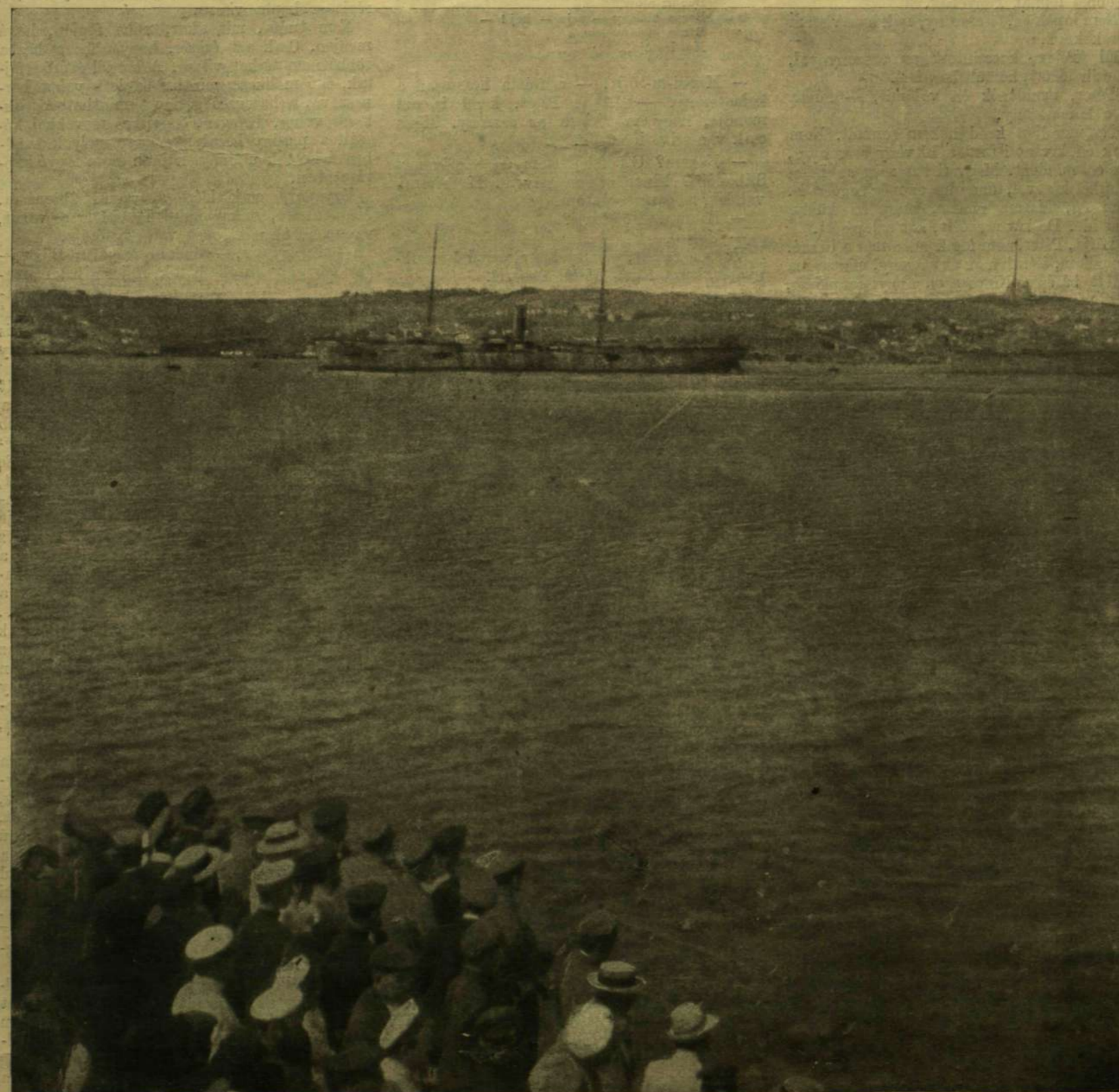
Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-u-tca 11. Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 80 fillér.

Előfizetési feltételek:

Egészévre — 40.— korona. Félévre — 20.— korona. Negyedévre — 10.— korona.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meghatározott viteldíj is oszthatandó.

A bolsevik hajók kegyelemre megadják magukat a németeknek.

ODAKÜNN SÜT A NAP.

REGÉNY. — IRTA BERKES IMRE.

(Folytatás.)

Közben úgy kopogott a vaslábával, mintha igazi, egészséges csontlábszára volna.

— Mert, — csuklotta tovább Halál Péter, — ezek csak prézsmítálnak, füllenek, lódtanak, ezek a nagyszájú eselések. Egy se volt a határon túl. Úgy-e Fenyebak cigány?

— Igenis, tekintetes úr, egy se volt.

— Hát te hol jártál, cigány?

— Én, tekintetes tizedes úr, az Isten éltesse a holtá napjáig, én Szentbörzson voltam két napig a pinczében, mert azt mondták, hogy dörög az ágyú, pedig csak az ég dörögött. Nem bírom én az ágyúdörgést, tekintetes tizedes úr. Megfájdul tőle a fülem.

— Hát hiszen süket vagy te amúgy is cigány, vagy ha nem vagy süket, mért húzod mindig hamisan a nótát?

— Süket vagyok egy kicsit, tekintetes tizedes úr, a himlő kimarta mind a két dobhártyámat.

— Bárcsak a szemedet marta volna ki, — fenyegette meg Vitézné, — akkor legalább kevesebbet lopnál, Fenyebak.

— Nem lopok én, tésaszony, csak haza viszem a gyerekeknek.

Halál Péter koccintott az asszonynyal, aztán cihelődött, készült hazafelé.

— Péter, mondanék én valamit, — sügta feléje a kofaasszony.

— Ne mondjon kend nékem semmit. Nem vagyok én kíváncsi arra a hitvány asszonnyra, tudok én mindent. Megveri azt még az Isten mind a két kezével, tánczolja az még bagóért is. Tudom én, Marcsa néném, hogy az küldte kendet ide. De kár a szóért, kár a lépésért.

— Látja, Péter, nem fog kenden már a jó szó. Ha mondom, ártatlan az az asszony, mint a ma született bárány. Nincs azon annyi szepő se, mint a gyereken, a mikor keresztelezőre viszik.

Halál Péter megvetően legyintett a kezével.

— Tudom én, a mit tudok. Viszonyba volt az a gyalázatos azzal a kövér oroszossal. Megirták nekem Szibériába, Szamárkan városába, ott voltam én rabságba tizenhárom hónapig és huszonegy kis napig.

— Hát akkor számár kend, ha nem hiszi. A kend felesége nem volt viszonyba a kövér oroszossal, mert a kövér orosz nem is orosz volt, hanem tatár.

— Egy kutya! Nem ülök én többet a tatár piszkába. Kend pedig, Marcsa néném, hiába hozza az üzenetet, nem kell az az asszony már se testemnek, se lelkelemnek, az Isten sülyeszze el.

— Na, na, — csitította Vitézné az elkeseredett harczost, — ha meglátná kend a feleségét...

— Nem látom, ha látom is, nem hallom a szavát, ha hallom is. Megláttam én a szemforgásán mindjárt, hogy tatárasszony lett belőle. Kapok én más asszonyt, minden újjamra kettőt, a vaslábamra meg harmat, ha úgy akarom... Igyál, cigány!

Fenyebak fölugrott és koccintott Halál Péterrel.

Sokáig nem szólt egyőjük sem, aztán Halál Péter ráírvált a koresmárosra.

— Hé, Ádám gazda, hát mi van a mesével?

— Hagyjon már engem békén, Péter. Nem mesélek én többet.

— Meséljen, — unszolta Vitézné is.

— Hát csak meséljen, — toldta a szót Fenyebak is.

A koresmáros szégyenkezve ült közéjük. Riszálta magát, nem tetszett neki az uszítás, mert Halál Péter rajtacepte egyszer, hogy ő bizony nem volt soha a harczterén, mégis szakadatlanul adta elő a történeteket, a míg aztán Halál Péter le nem leplezte. Most aztán őli a máját, követeli tőle a mesét, akár volt a harczterén, akár nem.

— Mert nékem nincs mondanivalóm, — dicselkedett Halál Péter... Beszél ez a három érem a mellemen, beszél az én vaslábam, meg

a tatár feleségem. Én nem tudok egyebet, de hát meséljen kend, Ádám gazda, kend a hidat őrizte a vasúti vonás mellett. Hát mi volt ott a hid alatt?

— Menjenek már haza, reggel lesz, — kellett lenkedett a koresmáros.

— Már pedig én el nem mozdulok innen addig, a míg el nem mondja kend Zsemiszi történetét... Félkémlett az ég, apró, puha, vörhenyes felhők uszáltak a magasban, valahol messze már erőlködött, tápázkodott a nap, amak az előre sugárzó, mosolygó fénye reszketett, kacagott a piziny felhők gyenge, szétomló selymében... Az utca sarkán megállt, valahogy mégis össze szeretne volna rakogatni, rendezgetni az egymásba gabalyodott, kusza gondolatait, a szétépett multját, háborús szenvedéseit, esett jelenét, mért kellett ide jutnia, minden hitvány ember megkapja a maga legrágább csókját, mindenki kap valami nagy ajándékot az élettől, újra virító virágokat, új szerelmet, s néki ez jutott, a régút se kapta vissza.

Nem tudta, mit akar, mibe fogjon, hóvá menjen. Csak azt érezte, hogy ebbe a házba többé nem térhet vissza. A bordái szúrón fájtak, égő mellkasa mintha be lett volna horpasztva, a hasoga'ó gerince mintha megrokkant volna, beteges, öngyilkos tervekkel kószált a piziny házak mentén, a melyek csendben ásfítottak utána a hajnali álmogó káprázatában.

Egyszerre csak leért a vasúti állomásra. Megkérdezte, mikor indul Pest felé a vonat, azt mondták neki, még van egy órája.

— Még egy óra, — gondolta magában Bibor, — egy óra alatt meghalhatok, följelentem magam és le is tartóztatnak. — Gömör szazadosnak is az volt az első dolga, hogy elrohant a kaszárnyába és följelentette magát. Néki is ezt kell tennie. Ő is gyilkolt, a hogy Hadaróczy tanár mondta.

Tehát mégis igaza volt annak az átkozott Ellának! Az ő felesége sem volt jobb, mint a bukott Görgetegi Mária, nem is jutottott jobb sorsra, mint Gömör szazados agyonlőtt felesége... Mégis komolyabban kellett volna vennie a levelet, az alatomos, bujkáló, az Parlaghyt, a ki állandóan ő körülötte settenkedett, meglapult, ha a szemébe nézett, kitért előle, ha feléje közeledett, nagy hangon fecsegett, ha türes dolgokról volt szó, és ime, most, a mikor ő a kaszinóban töltötte nyugtalan estjét, róka-módra, orvul besompolygott hozzá és az a nyomorult asszony kitért karokkal fogta...

Nem hitte eddig, hogy minden tragédiának becselenség a magva, sokszor vitatta, hogy az izzága, nyugtalan, harczteri szenvedésekben idegbomlott férfiaknak, a kik mostanában oly könnyedén nyúlnak a gyilkos fegyverhez, igazuk volna, de most a saját sorsán kell belátnia, mily végzetesen tévedett.

Nem hitte eddig, hisz bányászor vette sorra ismerőseit, barátait. Itt vannak az Arkay-lányok, nincs a házukban férfi, milyen tiszták, milyen becsületesek, dolgoznak, török magukat, hogy pótolni tudják mindazt, a mit a háború kiméletlenül elragadott tőlük. Ott vannak a biborzi társadalom többi hölgyei, mind, mind nemeseknek, őszintéknek látszanak, holott ki tudja, talán megszálta valamennyit az ördög... Ki merete volna az ő asszonyáról feltenni, hogy rossz, elvetemedett, kalandok után jár és megcsalja az urát...

Mindig kételkedő nevetett, a mikor azt hallotta, hogy az orosz foglyok itt garázda életet éltek, nem, még a parasztaasszonyokban sem tudott kételkedni, azt sem hitte, hogy Szentbörzson két orosz fattyú született. Hályog volt a szemén, buta, korlátolt jóhiszeműség a lelkében s meg kellett bűnhődnie... A harczter tanította meg rá, hogy a magyar parasztoi, ezt a drága, hallhatatlan, egészséges, és

héjai, tágra feszítette a szemét s úgy nézett körül a szobában.

— Meghalt, — gondolta felesapodó rémülettel, és többet nem mert ránézni a feleségére.

Lassan kicsoszogott a feldúlt szobából. Betámoogyott a fürdőszobába, megmosa kodott, átöltözködött, aztán szép lassan kiosont az utcára. A friss levegő kissé kiderítette az agyát, megnyugtatta a lelkét... Félkémlett az ég, apró, puha, vörhenyes felhők uszáltak a magasban, valahol messze már erőlködött, tápázkodott a nap, amak az előre sugárzó, mosolygó fénye reszketett, kacagott a piziny felhők gyenge, szétomló selymében... Az utca sarkán megállt, valahogy mégis össze szeretne volna rakogatni, rendezgetni az egymásba gabalyodott, kusza gondolatait, a szétépett multját, háborús szenvedéseit, esett jelenét, mért kellett ide jutnia, minden hitvány ember megkapja a maga legrágább csókját, mindenki kap valami nagy ajándékot az élettől, újra virító virágokat, új szerelmet, s néki ez jutott, a régút se kapta vissza.

Nem tudta, mit akar, mibe fogjon, hóvá menjen. Csak azt érezte, hogy ebbe a házba többé nem térhet vissza. A bordái szúrón fájtak, égő mellkasa mintha be lett volna horpasztva, a hasoga'ó gerince mintha megrokkant volna, beteges, öngyilkos tervekkel kószált a piziny házak mentén, a melyek csendben ásfítottak utána a hajnali álmogó káprázatában.

Egyszerre csak leért a vasúti állomásra. Megkérdezte, mikor indul Pest felé a vonat, azt mondták neki, még van egy órája.

— Még egy óra, — gondolta magában Bibor, — egy óra alatt meghalhatok, följelentem magam és le is tartóztatnak. — Gömör szazadosnak is az volt az első dolga, hogy elrohant a kaszárnyába és följelentette magát. Néki is ezt kell tennie. Ő is gyilkolt, a hogy Hadaróczy tanár mondta.

Tehát mégis igaza volt annak az átkozott Ellának! Az ő felesége sem volt jobb, mint a bukott Görgetegi Mária, nem is jutottott jobb sorsra, mint Gömör szazados agyonlőtt felesége... Mégis komolyabban kellett volna vennie a levelet, az alatomos, bujkáló, az Parlaghyt, a ki állandóan ő körülötte settenkedett, meglapult, ha a szemébe nézett, kitért előle, ha feléje közeledett, nagy hangon fecsegett, ha türes dolgokról volt szó, és ime, most, a mikor ő a kaszinóban töltötte nyugtalan estjét, róka-módra, orvul besompolygott hozzá és az a nyomorult asszony kitért karokkal fogta...

Nem hitte eddig, hogy minden tragédiának becselenség a magva, sokszor vitatta, hogy az izzága, nyugtalan, harczteri szenvedésekben idegbomlott férfiaknak, a kik mostanában oly könnyedén nyúlnak a gyilkos fegyverhez, igazuk volna, de most a saját sorsán kell belátnia, mily végzetesen tévedett.

Nem hitte eddig, hisz bányászor vette sorra ismerőseit, barátait. Itt vannak az Arkay-lányok, nincs a házukban férfi, milyen tiszták, milyen becsületesek, dolgoznak, török magukat, hogy pótolni tudják mindazt, a mit a háború kiméletlenül elragadott tőlük. Ott vannak a biborzi társadalom többi hölgyei, mind, mind nemeseknek, őszintéknek látszanak, holott ki tudja, talán megszálta valamennyit az ördög... Ki merete volna az ő asszonyáról feltenni, hogy rossz, elvetemedett, kalandok után jár és megcsalja az urát...

Mindig kételkedő nevetett, a mikor azt hallotta, hogy az orosz foglyok itt garázda életet éltek, nem, még a parasztaasszonyokban sem tudott kételkedni, azt sem hitte, hogy Szentbörzson két orosz fattyú született. Hályog volt a szemén, buta, korlátolt jóhiszeműség a lelkében s meg kellett bűnhődnie... A harczter tanította meg rá, hogy a magyar parasztoi, ezt a drága, hallhatatlan, egészséges, és

héjai, tágra feszítette a szemét s úgy nézett körül a szobában.

— Meghalt, — gondolta felesapodó rémülettel, és többet nem mert ránézni a feleségére.

Lassan kicsoszogott a feldúlt szobából. Betámoogyott a fürdőszobába, megmosa kodott, átöltözködött, aztán szép lassan kiosont az utcára. A friss levegő kissé kiderítette az agyát, megnyugtatta a lelkét... Félkémlett az ég, apró, puha, vörhenyes felhők uszáltak a magasban, valahol messze már erőlködött, tápázkodott a nap, amak az előre sugárzó, mosolygó fénye reszketett, kacagott a piziny felhők gyenge, szétomló selymében... Az utca sarkán megállt, valahogy mégis össze szeretne volna rakogatni, rendezgetni az egymásba gabalyodott, kusza gondolatait, a szétépett multját, háborús szenvedéseit, esett jelenét, mért kellett ide jutnia, minden hitvány ember megkapja a maga legrágább csókját, mindenki kap valami nagy ajándékot az élettől, újra virító virágokat, új szerelmet, s néki ez jutott, a régút se kapta vissza.

Nem tudta, mit akar, mibe fogjon, hóvá menjen. Csak azt érezte, hogy ebbe a házba többé nem térhet vissza. A bordái szúrón fájtak, égő mellkasa mintha be lett volna horpasztva, a hasoga'ó gerince mintha megrokkant volna, beteges, öngyilkos tervekkel kószált a piziny házak mentén, a melyek csendben ásfítottak utána a hajnali álmogó káprázatában.

Egyszerre csak leért a vasúti állomásra. Megkérdezte, mikor indul Pest felé a vonat, azt mondták neki, még van egy órája.

— Még egy óra, — gondolta magában Bibor, — egy óra alatt meghalhatok, följelentem magam és le is tartóztatnak. — Gömör szazadosnak is az volt az első dolga, hogy elrohant a kaszárnyába és följelentette magát. Néki is ezt kell tennie. Ő is gyilkolt, a hogy Hadaróczy tanár mondta.

Tehát mégis igaza volt annak az átkozott Ellának! Az ő felesége sem volt jobb, mint a bukott Görgetegi Mária, nem is jutottott jobb sorsra, mint Gömör szazados agyonlőtt felesége... Mégis komolyabban kellett volna vennie a levelet, az alatomos, bujkáló, az Parlaghyt, a ki állandóan ő körülötte settenkedett, meglapult, ha a szemébe nézett, kitért előle, ha feléje közeledett, nagy hangon fecsegett, ha türes dolgokról volt szó, és ime, most, a mikor ő a kaszinóban töltötte nyugtalan estjét, róka-módra, orvul besompolygott hozzá és az a nyomorult asszony kitért karokkal fogta...

Nem hitte eddig, hogy minden tragédiának becselenség a magva, sokszor vitatta, hogy az izzága, nyugtalan, harczteri szenvedésekben idegbomlott férfiaknak, a kik mostanában oly könnyedén nyúlnak a gyilkos fegyverhez, igazuk volna, de most a saját sorsán kell belátnia, mily végzetesen tévedett.

Nem hitte eddig, hisz bányászor vette sorra ismerőseit, barátait. Itt vannak az Arkay-lányok, nincs a házukban férfi, milyen tiszták, milyen becsületesek, dolgoznak, török magukat, hogy pótolni tudják mindazt, a mit a háború kiméletlenül elragadott tőlük. Ott vannak a biborzi társadalom többi hölgyei, mind, mind nemeseknek, őszintéknek látszanak, holott ki tudja, talán megszálta valamennyit az ördög... Ki merete volna az ő asszonyáról feltenni, hogy rossz, elvetemedett, kalandok után jár és megcsalja az urát...

Mindig kételkedő nevetett, a mikor azt hallotta, hogy az orosz foglyok itt garázda életet éltek, nem, még a parasztaasszonyokban sem tudott kételkedni, azt sem hitte, hogy Szentbörzson két orosz fattyú született. Hályog volt a szemén, buta, korlátolt jóhiszeműség a lelkében s meg kellett bűnhődnie... A harczter tanította meg rá, hogy a magyar parasztoi, ezt a drága, hallhatatlan, egészséges, és

héjai, tágra feszítette a szemét s úgy nézett körül a szobában.

— Meghalt, — gondolta felesapodó rémülettel, és többet nem mert ránézni a feleségére.

Lassan kicsoszogott a feldúlt szobából. Betámoogyott a fürdőszobába, megmosa kodott, átöltözködött, aztán szép lassan kiosont az utcára. A friss levegő kissé kiderítette az agyát, megnyugtatta a lelkét... Félkémlett az ég, apró, puha, vörhenyes felhők uszáltak a magasban, valahol messze már erőlködött, tápázkodott a nap, amak az előre sugárzó, mosolygó fénye reszketett, kacagott a piziny felhők gyenge, szétomló selymében... Az utca sarkán megállt, valahogy mégis össze szeretne volna rakogatni, rendezgetni az egymásba gabalyodott, kusza gondolatait, a szétépett multját, háborús szenvedéseit, esett jelenét, mért kellett ide jutnia, minden hitvány ember megkapja a maga legrágább csókját, mindenki kap valami nagy ajándékot az élettől, újra virító virágokat, új szerelmet, s néki ez jutott, a régút se kapta vissza.

Nem tudta, mit akar, mibe fogjon, hóvá menjen. Csak azt érezte, hogy ebbe a házba többé nem térhet vissza. A bordái szúrón fájtak, égő mellkasa mintha be lett volna horpasztva, a hasoga'ó gerince mintha megrokkant volna, beteges, öngyilkos tervekkel kószált a piziny házak mentén, a melyek csendben ásfítottak utána a hajnali álmogó káprázatában.

Egyszerre csak leért a vasúti állomásra. Megkérdezte, mikor indul Pest felé a vonat, azt mondták neki, még van egy órája.

— Még egy óra, — gondolta magában Bibor, — egy óra alatt meghalhatok, följelentem magam és le is tartóztatnak. — Gömör szazadosnak is az volt az első dolga, hogy elrohant a kaszárnyába és följelentette magát. Néki is ezt kell tennie. Ő is gyilkolt, a hogy Hadaróczy tanár mondta.

Tehát mégis igaza volt annak az átkozott Ellának! Az ő felesége sem volt jobb, mint a bukott Görgetegi Mária, nem is jutottott jobb sorsra, mint Gömör szazados agyonlőtt felesége... Mégis komolyabban kellett volna vennie a levelet, az alatomos, bujkáló, az Parlaghyt, a ki állandóan ő körülötte settenkedett, meglapult, ha a szemébe nézett, kitért előle, ha feléje közeledett, nagy hangon fecsegett, ha türes dolgokról volt szó, és ime, most, a mikor ő a kaszinóban töltötte nyugtalan estjét, róka-módra, orvul besompolygott hozzá és az a nyomorult asszony kitért karokkal fogta...

fajt szeretni kell, s ő nem akarta elhinni, hogy az asszonyaitak kevesebbire lehet bcsülni, mint a férjeiket.

Ebben is csalódott, mindenben csalódott. Az ember holtig csalódik.

Szédülten mászkált az állomás körül. A mikor a vasúti koresma közelébe ért, ott megállt. Duhaj, komisz hangokat hallott, a fület sértették ezek a durva hangok, vissza akart fordulni, de mégis a koresma felé tartott és akaratlanul is benyitott.

Furesa, ijesztő látvány tárult eléje. Halál Péter még mindig ott ült a régi helyén, de kezében nem a poharat szorongatta, a kezében egészen más volt. Össze veszett a koresmárossal s dühében lécsatolta a vaslábát, marokra fogta s azzal kezdett hadonázni. Rökkantán ült a léczán, piziny feje ördögi sötétségben billent oldalra, vaslábával csakpódta a recsegő asztalt, szétúzta a csörömpölő üvegeket és poharakat, Fenyebak cigány halálsápadtan állt az ivó egyik sarkában, Halál Péter pedig egyre ezt ordította:

— Az Isten jobban pofozzon meg! Hátha a harczterén voltál, a kkor mondd el nékem, hogy rohant ki az a tizezer Zsemiszi várából, s hogy esett el az én apám, Hertelendy őrmester!

Bibor dermedten állt meg az ajtóban. Halál Péter ráemelte sötét, eltorzult tekintetét.

— Mert én nem engedem többet a hazugságot! Jöjjön ide az úr és tegyen igazságot! Ez az ember itt azt állítja, hogy ott volt Zsemiszi várában, pedig csak ápoló volt a nyomorult egy pesti kórházban. Meg a hidat piszkította a vasúti vonás mellett. Agyonverem én ezt a gazembert a vaslábammal.

Bibor rokkán léptekkel közeledett a lóc a felé. Már a koresmáros is részeg volt, s most sehogysem akarta eltűnni, hogy Halál Péter bolondot járasson vele. Ő is ordított.

— Dugja el kend a vaslábát, ne csak kendnek van vasláb, még nekem is lehet vaslábam...

— De nem szibériai, az Isten jobban pofozzon meg! — torkolta le Halál Péter.

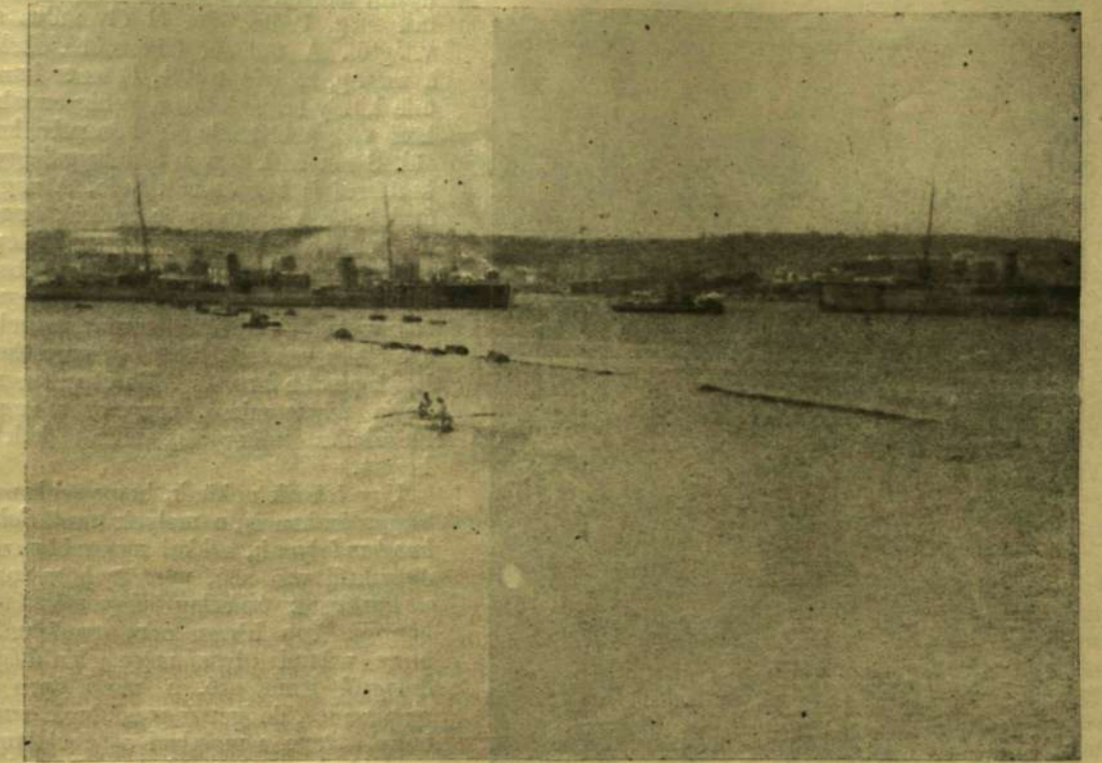
— Nem szibériai? — röhögött a koresmáros.

— Odaugrott Halál Péter elé s kicsavarta kezéből a vaslábát. Meglóbálta a levegőben, aztán szó nélkül befutott a lakásába. Az ajtót magára zárta.

Halál Péter örülten meredt maga elé. Arcának a kemény vonásai egyszerre megváltoztak, hülyén, értelmetlenül rázogatta a fejét, berelálatlan állan a fehér tuskék ijesztően fénylettek. Vad, ragadozó szemét ráemelte Biborra és úgy bórögte:

— Megölöm azt a gazembert!

Bitort újra kábultság fogta el. Szédülten, ijedten, tehetetlenül ostonban állt Halál Péter mellett; szeméi, üregeiből majdnem kifordulva,

A BOLSEVIKI HAJÓK BEFUTNAK A SZERASZTOPOLI KIKÖTŐBE. (1918 JUN. 19.)

rémesen és ijesztőn meredeztek körökötül a rettenetes ivóban. Hogy kerül ide, mit keres itt és valami nagy, kimondhatatlan idegenkedéssel nézett a nagy, szomorú külsejű, elnyűtt parasztra. Nem tudta összerakogatni magában a feldúlt emlékeit, hol látta legutóljára ezt az embert, mi dolga vele, beszélt-e már vele valaha életében és miért van a lelke tele olyan sebes irtózáttal, a mikor ezt az embert látja... Igen, igen; Parlaghy, Gömör szazados, Gövgeti Mária és a vigyorgó, csúfolkodó, fállábú paraszt tizedes... Mikor is volt ez? Mikor látta mindezeket? Hol látta? És miért tola kodnak most a fájó agyába?... Valamit szeretett volna mondani; talán éppen azt, hogy ölje csak meg azt a gazembert, a ki megbántotta, de remegve, hangtalanul mozdult meg a szája széle, a nyelve bémán hebegett a szája üregében; most az ő elgyötört arczán is az örült keserves, szomorú, visszataszító zavara trespd el. Megindult, egy pár lépést hátrált, szabadulni akart ettől a rettenettől, de felhasadt benne újra az otthona. Nem, oda nem megy vissza, hiszen onnan menekült ide, onnan kellett ide elvánszorgnia...

Néhány pillanat, aztán váratlanul tisztulni kezdett Bibor szeme előtt minden. A lelke mintha megnyugodott volna, kezdte megéteni a maga jelenét s a hirtelen megértésben nagy

enyhület és a kibékülésnek megnyugtató gondolat szállta meg...

Halál Péter mellé sompolygott, jóságosan fogta meg a kezét és szeretettel mondta néki:

— Ne bánja, tizedes úr, csak hadd vigye el a vaslábát, majd elkerjük tőle esérébe az ő esontlábát.

Halál Péter hálásan pislogott Biborra.

— A esontlábát? Nem kell nékem annak a lába! Szű rágja annak a lábát. A vasat megmarja a rozsdá, de a szű ki nem rágja... Add vissza a lábamat, Ádám.

Bibor odament az ajtóhoz, megfogta a kilincset és erősen megrázta.

— Hallja-e, koresmáros úr! Koresmáros úr! De bizony az nem mozdult meg ott benn.

Bibor megint visszament a léczához és leült. Halál Péter poharat tolt elébe, piros bort öntött a pohárba és így mondta:

— A magyar hazára és a magyar parasztra! Van-e még magyar paraszt (b)ln a hazában?... Héj, tekintetes úr, ha már, ha már nem gyalultak nekem gyászkoportót, merdek, tartson el engem a magyar haza!

(Folytatása következik.)

LYRA.

Még nemrég vidám, könnyelmű kalandok, Muzsikás éjek, pár futó siker. Gyorsan vetett ágy — ep, hogy lehanatlanok — Már int a reggel. Újra menni kell.

Még nemrég: frakk, és minden este pésztron Más és más vig ház, ital, zeneszó Kivágottnak ruhák, pár divatos asszony Klub, férfifréák, kicszk, vigadó.

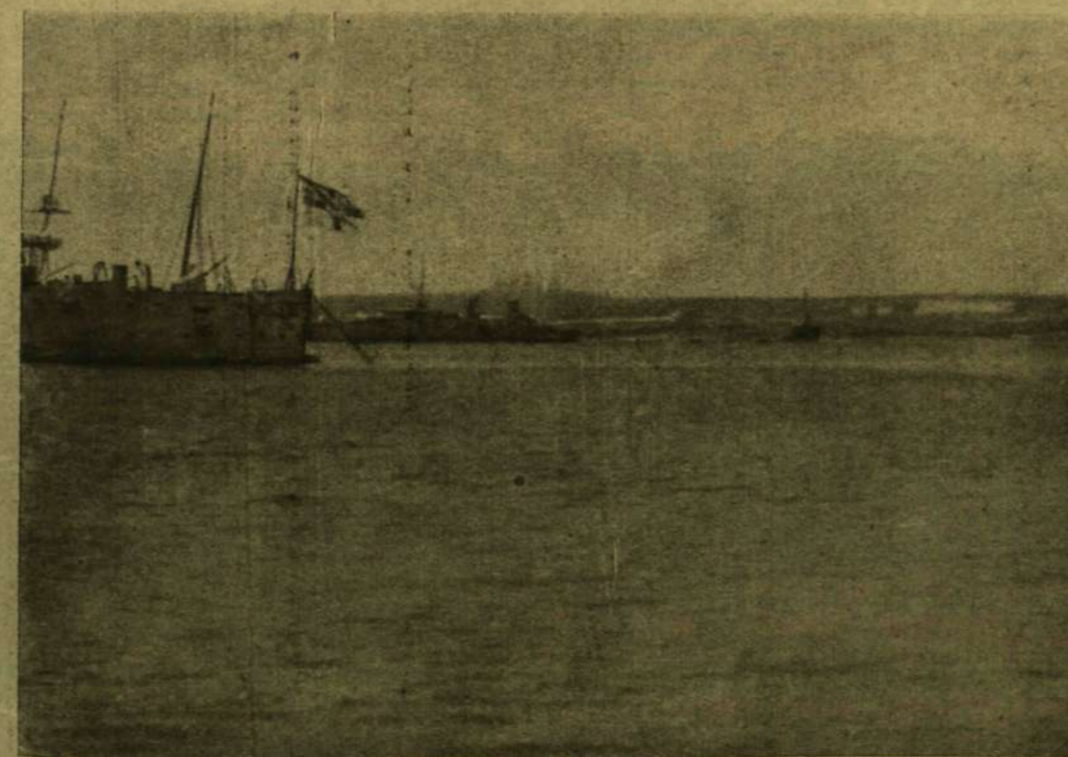
Mentem a Várba vidáman, haza. A Duna fölött derengő fény reszket. S felschejtottam olykor, éjszaka: Igy, vígan élni mégis csak a legjobb.

Megyek a Várba, vidáman, haza. (Már nem hajnalban, hanem kora este.) A muzsikás, könnyelmű éjszaka Csillogó fátylát bontja le Pestre.

Régi lakásom most csupán virág. Szekrényben a frakk, fölökben a pésztron A zongorán Grieg, Chopin-muzsikák — Elém siet egy drága kicsi asszony.

Halk valloások ifju, tisztá ajkon Amoda Pest sok a pró lángja reszket. Itthon, melegség...! Meghatva sohajtom: Oh, Urn Isten, mégis — így a legszebb.

Parlas Imre.

A BOLSEVIKI HAJÓK BEFUTNAK A SZERASZTOPOLI KIKÖTŐBE. (1918 JUNIUS 19.)

Dr. Dobay István févetele.

A CSEH BRIGÁD FOGADTATÁSA BOLOGNÁBAN.

A MI TERVNEK IS NAGYSZERŰ.

A nagy cszernék és a nyomokban járó nagy evolúciók, melyek előbbre viszik az életet és olykor átalakítják annak képét: észrevétlenül fogamzanak meg s szokkennek virágzásba. Nem látni fejlődésüket, mint a hogy nem látjuk a fű növést. Az egykorúak alig vesznék belőlük észre valamit, még azok sem, a kik hatékony részt vesznek a végbemenő nagy munkában, vagy épen séggel legelső fokú tényezői annak. Leonardo da Vinci szorgalmasan feljegyzí éltének eseményeit, sokszor a kicsi részletekre is kiterjeszkedik, de nincsen egyetlen sora sem, a mely a mellett bizonyítana, hogy látja azt a nagy átalakulást, a renaissance-ot, a mely keletkezésében van. Még kevésbé van tudatában annak, hogy e fejlődés legértékesebb eredményeit azok a gondolatok fogják létre-

hozni, melyek az ő agyában fogamzóttak meg. Pedig nem él elvonulva a világtól. A milánói udvarnál előkelő a szerep, melyet betölt, Ferencz király szolgálatában pedig az akkori világpolitika kellős közepébe kerül. S nemcsak ő van a dologgal így, kortársai is így vannak vele. A nagy átalakulás végéig, a nélkül, hogy megtudná valaki mondani, hogy mikép. Még az utódok is, a kik teljes fényökben látják a fejleményeket, csak tapogatózva tudják követni az utat, a mely a ezelőhöz vezetett. S a renaissance kor legalapabb ismerője, Bunchardt nem tudja megmondani, hogy ez a nagy átalakulás mikor és miként keletkezett.

Úgy tetszik nekünk, hogy azokon a tárgyalásokon is, a melyek most Salzburgban folynak, sokkal messzebbmenő dolgokról van szó, mint a hogy azt a kortársak óriásilag túlnyomó része képzi. Arra hiszen nem gondolunk, hogy valami olyan nagy jelentőségű dologról lenne szó, a minő épen a renaissance, de igen is gondolunk arra, hogy a terv, a melylyel ott foglalkoznak, a leggrandiózusabbak egyike, mind azok között, a melyek a mi életünkben felmerültek s eredményeiben esetleg nagyobb lehet, mint a jelenleg folyó háborúnak minden következményei.

Mint a hogy hivatalosan mondják, abból a ezelőből indították meg ezeket a tárgyalásokat, hogy szorosabb s bensőbbé tegyék a körponti hatalmak között az eddig is barátságos viszonyt. Ausztria-Magyarország, Németország, Bulgária és Törökország között élénkebbé akarják tenni a forgalmat s az áruk kicserélését s az akadályokat pedig, melyek ezt hátráltatják, ha nem is akarják teljesen megszüntetni, legalább is megakarják kevesbíteni. És ez az épen, a mi az emberiség fejlődése és haladása szempontjától a nagyszerű. A kérdés politikai oldala most és e helyen bennünket nem érdekel: mi csak azt nézzük, hogy Közép-Európát közelebb akarják hozni a távol Kelethez s egy országutat akarják építeni, mely jól kikövezve, talán modern módon aszfaltozva is a Rajná-tól az Eufratesig vezet. És ez országúton szabadon fognak járni fel és alá a négy nemzet

nek egymást kölcsönösen megbecsülő és támogató fiai.

Volt már olyan közgazdasági iskola előbb is, a mely a szabad kereskedelem elvét írta zászlajára. Adam Smith, a kirkaldy-i vámhivatalnok fia, eltörlendőnek tartott minden vámot s híres munkájában nyíltan hirdette, hogy ezzel a nemzetek semmit sem nyerhetnek, csak is árthatnak önmaguknak. Sőt már jóval ő előtte Colbert ellenségei is felállították a «laissez faire» elvét. De megadták az árát azok a kisebb nemzetek, a kik e tant a gyakorlatban is alkalmazták. Kitént, hogy vámok nélkül a gyöngébb ipar okvetlenül tönkre megy a szomszéd erősebb oldalán s ott, a hol nincsen ipar, azt lehetetlenség megteremteni. Kitént az is, hogy a gazdát is tönkretetheti az erősebb konkurrenciája s csak a kereskedő nyer minden körülmények között. De mire megtették e tapasztalatot, a világ nagy pénzkészletei elvándoroltak Angliába.

Jelenleg nem erről van szó. Ma mindenki érzi és tudja, hogy vámok nélkül sem a mi országunk nem boldogul, sem a szomszédaink meg nem lehetnek. De a határokat akaják kibővíteni, a melyeken belől e vámok érvényesüljenek azok ellen, a kik kívül vannak e határokon. Mint Wekerle már tíz esztendővel ezelőtt hangoztatta: «nagy gazdasági egysége a jövő».

Igaz, hogy az egyes nemzeteknek a vámok tekintetében ellenkezők lehetnek az érdekeik. De hisz azon fordul meg épen a dolog, hogy ezeket az ellentéteket kiegyenlítsék s kölcsönös jóakarattal össhangba hozzák. Barátok ülnek Salzburgban a közös asztalnál s nem ellenségek, ezt a problémát kell megoldaniok.

És ha ez sikerül, micsoda nagy és széles körű perspektíva nyílik meg a résztvevő népek szeméi előtt! Gondoljuk csak el, hogy mi volt a helyzet csak a múlt század derekán is! Mire den kis állam, sőt államocskák külön vámtarifá-letet alkothatott s míg egy üveg tékaji bor Németországon keresztül utazhatott, tízszer vámolhatta el a finácz. A liechtensteini fejedelemségnek, az ő 9400 főből álló lakosságával, 55 főből álló hadseregével s akkora területével, mint Ungocsa megyének a nyolczad része, joga volt hozzá, hogy vámsorompókkal vgye lőrtől a határait. Ezután pedig, ha a terv sikerül, nyitva lesz az áruk forgalmának útja Mekkától Hamburgig! Elgondolni is gyönyörű!

ZEBRA-, JÁVORSZARVAS- ÉS BÖLÉNY-TENYÉSZTÉS ASKANJA-NOWÁRAN, (A KRIMBEN) A FALZ-FEIN CSALÁD MINTAGAZDASÁGÁBAN.

A LEGUJABB OFFENZIVA-ROHAMOK.

Johann von Bloch, orosz udvari tanácsos, egy az üzletektől visszavonult gazdag pénzember, a kilenczvenes években könyvet írt öt hatalmas kötetben a «Háború» cím alatt. Vizsgálat tárgyává tette e könyvben mindazokat a tényezőket, a melyek befolyással fognak bírni egy jövőbeli háborúra. Számba vette a technikai téren végbement nagy változásokat, a közlekedési eszközök fejlettségét, a gyorstüzelő lőfegyverek és ágyúk által elérhető nagy hatásokat, a küzdelmekben résztvevő katonák óriási számát s egybevetette mindezek hatását azokkal a veszteségekkel, a melyeket az eddigi háborúkban szenvedtek az egyes nemzetek seregei. S az egybevetésből levonta a maga következtetéseit. Kimutatta, hogy mennyivel véresebb lesz egy háború, mely ezután (1900 után) fog kiútni, mindazonáltal a háborúknál, a melyeket addig látott a világ.

E könyvet az orosz eredetiből lefordították sok nyelvre, nagy felhajtást kellett mindenütt s a legnagyobb hatást Miklós czárna tette, kinek Bloch annyira is egyik bizalmi embere volt. E könyvnek lehetett főként tulajdonítani, hogy a czár szinte megrettent egy kiütemző háború borzalmaíttól, a békebarátok munkáját hathatósan kezdte támogatni s a hágai mozgalmak élére állott.

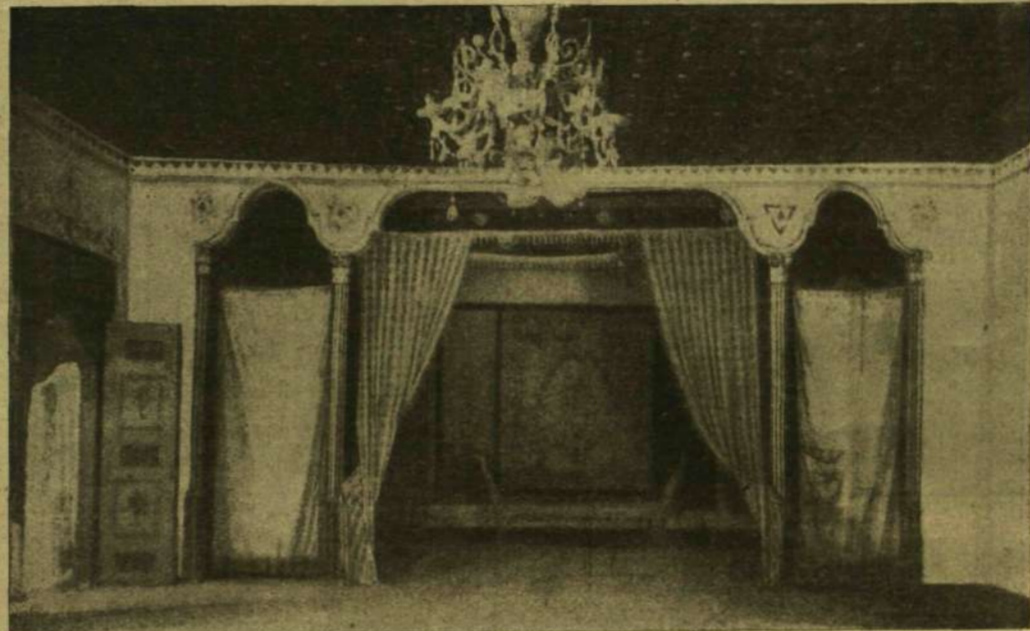
Dr. Dobay István felvétele.

AZ ÁKNÁKON FELROBBANT HAJÓK RONCSAIT A VÍZ KIDOBJA A FEKETE-TENGER PARTJÁN.

23 ember marad, mire 800 lépésnyi kiindulási helyéről 300 lépésnyire közeledik. Úgy, hogy óriási tömegek pusztulnak el, ha a roham sikerül is s nagy számbeli túlsúllyal kell annak fellépnie, a ki ezért akar élni. És az orosz-japán háborúban az volt tényleg a tapasztalás, hogy a megerősített hadállások ellen csak igen ritka

óriási tömegek feloldozásával lehet, és az elért eredmény legjobban esetben is oly csekély, hogy a siker semmi esetre sem érdemli meg az áldozatot. A Keleti-tengertől egész a Fekete-tengerig álltak egymással szemben az ellenséges seregek, sokszor egy ködöbásvírra egymástól s a sokszoros túlerőben lévő ellenségünk meg sem kísérelte a támadást.

De aztán rájöttek a hadvezetők arra, hogy jól előkészítve a rohamot, a legszilárdabban megerősített állások ellen is lehetséges a sikeres támadás. Sőt újabban ép azt a tapasztalatot lehetett tenni, hogy a kellő erővel végbeműtt támadás elcsinál minden egyes esetben sikerül. A támadónak csak túlnyomó erővel kell fellépnie azon a ponton, a hol a csapást tervezi. Legfőképp pedig ágyúknak és mindenféle műszaki felszerelésben kell, hogy túlereje legyen. Az aknavetők és a nehéz tüzérség rövid idő alatt elpusztítják a drótkadályokat, a gránátok okozta töléselek felszaggatják azoknak tartószeropait s szétépik az egész hálózatot, mely azelőtt szinte leküzdhetetlen akadályt képezett. A pergőtűz felszántja az árkokat és fedezékeket, úgy, hogy alig lehetséges a bennök való tartózkodás. A többit elvezik a láng- és a gáz-szörők. A védőnek el kell hagynia az első vonalat, mielőtt az ellenség gyalogsági rohama megindul, az ő túlnyomó számú gyalogságával, páncélos automobiljaival s alacsonyán szálló s géppuskákból lövöldöző repülőgépeivel. Úgy, hogy sikeres ellenállás csak a második állásban lehetséges, a hogy Bloch azt is előre megmondotta. Mert már ő hirdette, hogy szükséges lesz második és harmadik állást a csapatok számára előre előkészíteni, és hogy csak ezekben a hátsóbb állásokban lehet majd sikeresebben védekezni. Ime egy pénzember ilyen világosan meghatározta előre a csaták lefolyását abban az időben, mikor a hivatásos katonák között alig akadt valaki, a kinek képzele lett volna róla, hogy az új fegyverek minő változásokat fognak létrehozni.

A KHÁNI PALOTA HÁLÓTERME BAKCSI-SZERÁJBAN. (Itt aludt II. Katalin czárnő látogatása alkalmával.)

Az orosz-japán háború több tekintetben igazat adott Blochnak, a ki annyira belemért a részletekbe, hogy még az egyes eljövendő csaták miként való lefolyását s a taktikai vezetésben bekövetkezendő változásokat is előre megállapította. De ugyanez a háború megmutatta egyszerűs mind azt is, hogy az élet minden esetben tud magán segíteni és hogy az ember nemcsak az öblöklő fegyvert tudja tökéletesíteni, hanem új védelmi módot is tud teremteni, mely ennek a tökéletesített fegyvernek a hatását tönkreteszi, vagy legalább is tetemesen alacsonyítja. Így p. o. a lőfegyverekre nézve kimutatta Bloch, hogy azok a csatában résztvevő katonáknak eddig csak 18 százalékat tették harcoképtelenné, de ezután — úgy mond — 63 százalék lesz a halálozás és a sebesülés. Mert a tökéletesített golyók átható ereje hét százalékkal, azok deformációja négyvel, a találatképeség fokozása 18-al fogja emelni az eddigi eredményeket; az pedig, hogy a katona a könnyebb töltényekből többet vihet magával, to vábbi 12 százalékat tesz ki s a tökéletesített távolságmérés pedig négyet. És mégis mind e számítások dacára az orosz-japán háborúban az volt a tapasztalás, hogy a lőfegyverek által harcoképtelenné vált katonák száma kisebb lett, mint volt előbb. Mert a hadseregek egyszerűen elásták magukat s a lőfegyverek fokozott hatékonysága egyszerűen megszűnt.

Bloch azt is kimutatta könyvében, hogy ezentúl csaknem lehetetlenné lesz megerősített állások ellen a roham. Könyvének ötödik kötetében kimutatta, hogy egy földszáncnak 100 főből álló védőcsapatja a 200 főből álló támadó csapatot úgy felmorzsolhatja, hogy abból csak

esetben merre csak meg is kísérelni az ellenség a rohamot s ha itt-ott meg is kísérelte, óriásiak voltak a veszteségei és úgyszólván soha sem ért el sikert. A seregek hónapokig álltak egymással szemben mozdulatlanul s döntés csak akkor állott be, mikor a japánok túlszárnyalták az oroszokat s oldalla kapták állásaikat.

A mostani háborúban is úgy látszott sokáig, hogy a jól elkészített állásokból alig lehet kivetni az ellenséget, vagy ha lehet is, csak oly

KEPEK A KRIMBŐL. — KÉTEZERÉVES ÜREGLARÁSOK SZEBASZTOPOL KÖRNYÉKÉN.

A FENEVAD.

Elbeszélés. — Irta Zsoldos László.

Miklós bácsi híres oroszánvadász volt és a mikor utoljára járt lenn Afrikában, hazahozott magával egy egészen kis kölyök oroszánt, a melyeknek ő terítette le az anyját egy biztos lövéssel. A nyafogó kis fenevadat bizony nehéz dolog volt fölnevelni, de a bácsi nem azért volt oroszánvadász és nem azért volt olyan különös ember, hogy még ezzel a furesa földattal is még ne bírkózott volna. Fölnevelte hát az állatok királyfiát itt Magyarországon a falusi kastélyában. Elnevezte Pistának, szigorú fogta és annyira magához szoktatta s el lehet mondani, poráron tartotta, hogy a serdülő vadállat úgy alkalmazkodott hozzája, akár valami hűséges kutya. Mindig ottan volt a gazdája mellett, együtt sétált vele a kertben a hatalmas platánok alatt és együtt élt vele bent a kastély szobáiban. Pedig már félelmetes szörnyeteggé nőtt és akármily fiatal állat volt is tulajdonképpen, ugyanez ember lett légyen a társán, a ki szorongó érzés nélkül tudott egy társaságban lenni vele. Hogy a csudába ne! Egy ilyen rettenetes, vérengző fenevad! Hiába viseli magát ilyen állat illedelmesen, az ember még sem tud szabadulni a jelenlétében attól az érzéstől, hogy:

— Jaj, ha ez a kedves kis czirmos oroszán most nekem ugrik és szétépté?!

A bácsi azonban föltétlen ura és parancsolója volt a vadállatnak. Csak rá kellett szólnia, hogy: «Pista!» s szemével és korbácsával korlátlanul uralkodott rajta. Mindaddig, a míg csak a kölyök állatban igazán föl nem ébredt a fenevad. Úgy történt a dolog, hogy Miklós bácsinak egy téli napon kedves vendége érkezett a fővárosból. Régi barátja, volt iskolatársa, a kit nem látott már legalább tíz esztendő óta. Péter úr, ez volt a kedves vendégnek neve, valami fontos ügyben látogatta meg az ő Miklós barátját. A házigazda természetesen ott marasztotta ebédre a vendéget s Pista oroszán természetesen ott guggolt ebéd alatt is az oroszánvadász oldalán. Épp szemtől-szembe Péter úrral, a kinek a barátságát asztaltárs láttára bizony a legjobb falatok is kis híja, hogy torkán nem akadtak.

— Parancsolj, Péter! Egyél még! Miért nem iszol? — kínálta a szíves házigazda, hanem a vendég ez egyszer sokkal többet törődött az oroszánval, mint a lakmározással. Félszemmel folyton Pistára pislogott, miközben neki is egyre-másra csak azon a kellemetlen találgatáson járt az esze, hogy:

— Hejh, ha ez a boglyas oroszánkölyök most úgy hirtelenében keresztül ugornék ezen a fehér asztalterítón és karmaival belesimpakodnék a nyakamba! Brr! Még gondolni sem jó ilyen szörnyűségre!

Pista azonban jól nevelt állat volt s olyan illedelmesen viselte magát az asztalnál, mint valami princz. Nemhiába volt őkelme királyfi az állatok között.

Az oroszánvadász csak mosolygott a vendég ijedt ábrázatán és többször megnyugtatta, mondván:

A PIAC AZ ALSÓ RAKPARTON.

FŐZELÉK-FÉLÉK PIACZA.

— Sohas félt ettől a dögötől, Péter! Ez az én kedvencem. Széled az, akár a bárány.

Ebben a pillanatban Pista hatalmasat ásított, a mi olyan hangot hallatott, hogy Péter úrnak még a vér is megfagyott tőle az ereiben.

— No hiszen, barátom, — szolt majd hogy nem a fogát vaczogtatva — mondhatom, hogy furesa kis bárányaid vannak!

Végre szerencsésen túlestek az ebédén s

fekete kávéra átmentek a dohányzó szobába. A háziúr leültette Péter urat a bőrdíványra egy kis asztalka mögé, ő maga pedig beleült a rendes karosszékebe, szemközt a vendégével, csak hogy valamivel hátrább, a falnál. Mögötte volt fölaggatva a falon a fegyvertára. Nagyszerű puskák, kések, meg egynehány revolver; mellette pedig, a karosszék baloldalán Pista, az oroszán.

GYÜMÖLCS ÁRUSÍTÁS.

GYÜMÖLCSPIAC AZ ALSÓ RAKPARTON.

— Hát ez az átkozott állat még ide is bejön utánad? — kérdezte türelmetlenül a vendég. Talán bizony neki is feketekávé akarsz adni, Miklós?

A házigazda csak nevetett.

— Mondtam már Péter, hogy semmi okod nincs félni ettől a jámbor állattól. Különösen,

a míg engem látsz. Idd meg nyugodtan a feketekávédat, aztán beszéljünk!

Úgy is történt. Mindketten megitták a feketekávéjukat, aztán elkezdtek beszélgetni. Beszélgetés közben azonban Péter úr egyszerre csak remülten veszi észre, hogy az ő házigazdája bizony szép csendesen elaludt a karosszékekben.

Elszunnyókált és most már ő, Péter egyedül van az oroszánval.

No hiszen, szegény embert most kezdte csak igazában rázni a hideg. Utóvégre valóban nem lehet valami kellemes és bátoros dolog negyszemközt ülni egy vadidegen oroszánval, a kinek a gazdája, ura, parancsolója az igazak álmát aluszza. Péter úr szivarozott, vagyis kezében volt az égő szivar, hanem ettől a pillanattól fogva a világ minden kincseért sem mert volna szippantani belőle. Hogy isne! Ahhoz először is föl kellett volna emelni a kezét a szájához, aztán bevenni a szivar végét a szájába, aztán szippantani, a mitől a szivar másik végén fölpislogott volna a tűz és füst szállt volna ki a szivarból is, meg a szájából is, — és ki tudja, mit szolt volna mindehhez az oroszán? Péter úr tehát sokkal okosabbnak találta, ha meg sem mocczan ültő helyében és inkább kiáltja szájában a szivart, sem hogy bármivel is magára vonja a vele szemközt guggoló állat figyelmét. Sőt, bármennyire szeretne volna is fölkelteni a barátját, még arra sem volt bátorsága, hogy a nevében szólítsa Miklós bácsit. Ments Isten! Hátha megharagszik érte az oroszán és nekiugrik?!

Úgy ült ott a díványon hát Péter úr, mintha odaragasztották volna. Még pislogni is alig mert. E helyett azonban magában egyre azon fogadkozott, hogy a míg él, azaz, hogy a míg ez az oroszán él, ő ugyan ide többé be nem teszi a lábát.

Hát a hogy így gondolkozik félelmében, egyszerre csak látja, hogy Pista oroszán, a ki alkalmasint elúnta már magát a hosszú esőben, odahajítja a fejét Miklós úr leülő balkeze felé és megnyalogatja a gazdája kezefejét. Ez magában még nem lett volna baj, hanem az oroszánval olyan érdes a nyelve, mintha csupa apró kis tűhegye volna sűrű egymás mellé dugdosva rajta s épp azért, a mint ezzel az érdes, szúrós nyelvvel megnyalogatja az oroszánvadász kezét, hát nyomában a kézen kiserkedt a vér.

Ebben a pillanatban a kezén érzett szúrós fájdalomra fölébredt az oroszánvadász, kinyitotta a szemét, észrevette, hogy a kezefele véres és a következő pillanatban a nélkül, hogy egyetlen szóval is elárulta volna, mit akar, nyugodtan hátranyúlt jobbkeze felé a falon, mögötte levő fegyvertárhoz, lekasztotta a szögrel a töltött revolverét és egyetlen biztos lövéssel szó nélkül agyonlőtte a mellette álló oroszánt.

— Mért lőtte agyon? Hiszen a kedvenced volt! — kérdezte Péter úr, a mikor percek múlva végre szóhoz bírt jutni:

— Azért, — felelte hidegen az oroszánvadász — mert a kezemből kisarjadt vértől a dög vérszagot kapott és ha még egy félperczig habozok, biztosan nekünk ugrott volna s összemarcangolt volna bennünket. A vérszagtól, barátom, fölébredt benne a fenevad; ennek kellett elébe küldenem a golyót.

A két barát egymásra nézett. Hm, ha minden fenevadot így tetten lehetne érni az ébredés pillanatában; ki tudja, talán szelidebb képe lehetne ennek a véres világnak.

TÖK- ÉS UBORKA SZÁLLÍTMÁNY ÁTVÉTELE.

KELKÁPOSZTA VÁLOGATÁSA.

UBORKA-VÁSÁR.

GYÜMÖLCSÁRUSOK.

A DUNAPARTI NYARI PIACZ.

A DUNAPARTI NYARI PIACZ.

FARKAS IMRE ETŰL A NAGYKRIVÁNOZS CÍMŰ ÚJ OPERETTJÉBŐL, MELYET NAGY SIKERREL ADTAK ELŐSZÖR A FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZBAN.

MEGÁTKOZOTT SZERELEM.

Francia regény a *Szerelm az én bűnös szerzőjéül*.

(Folytatás.)

Fülöp engedelmesen hajította le fejét és nem törődve, hogy Magda az olvasásban meddig jutott el, a könyvet közepe táján ütötte fel és pillanatnyi gondolkodás után olvasni kezdett. Abban, a mit olvasott, épen a regény hősnőjének leírása foglaltatott, valóságos szerelmi himnusz, egy sorról-sorra szenvedélyesebbé váló forró litánia. Magda félig behunyta szemeit és olyan jóleső érzéssel hallgatta Fülöpöt, mintha bölcsőben ringatták volna. Midőn véget ért a felolvasás, tréfásan megkérdezte:

— Nagyon érdekes volt ez a felsorolás, bár kissé valószínűtlennek látszik, mert úgy-e, efféle szerfelett elbájoló teremtés aligha létezik?
— Hogyne léteznék, csak fel kell fedezni!
— Hát ön valóban ismer ily asszonyokat, a kik csak távolról is megközelítik a tökéletességnek ezt a fokát?

— Mire Fülöp megemmisült alázatossággal sutto-gta maga elé:

— Annak az arcképe volt ez, a kit szeretek. Megilletődött és reszkető hangon ejlette ki ezt a néhány szót, aztán ráhajította fejét a könyv halványára borítékára, a melynek élénk színe mintha égette volna szemét.

Magda meglepetve fordult Fülöp felé. Hiszen olyan fiatalnak tartotta, nem tételezhette fel róla, hogy már komolyan szerelmes lehet.

— Szegény gyermek — mondá félig tréfásan, félig szánkozva.

Aztán szemügyre vette a fiatal embert. Fülöp arca még a szokottnál is sápadtabb volt; szemét lehunyta, melle lihegett, szépen ivelt, vastag és vörös ajka, mely felett a finom fekete bajusz ptyhedzett, fájdalmasan vonaglott. E pillanatban Magda annyira meglátta benne a férfit, hogy elcsodálkozott miképen nem vette eddig észre? Hirtelen elszégyelte, hogy Fülöp közelében mily hanyagul hever a kereveten és egy lányon ívelt, szegénylős mozdulattal a földre csúsztatja lábát, majd felállt a kerevetről.

Fülöp is felkelt; leküzdötte pillanatnyi gyengeségét, aztán a zongorához ment és énekelni kez-

dett. Meleg bariton hangjának hullámai lágyan töltötték be a szalont és becézgetve irogatták végig Magdát, a ki megreszkedett, mert úgy tetszett neki, hogy mindinkább bizalmasá váló helyzetükben a konvencionális tartózkodás napról-napra kisebbé fog válni. De nem soká aggodalmaskodott, hancu a zongorához ment Montmaur mellé és gyöngéden megérintette a vállát.

— Fülöp, sajnálom önt, úgy látszik, hogy szerelmes és sokat szenved szegény fiú!

Erre a könnyed érintésre Fülöp megreszkedett és magához vonva Magda becézgető kezét, megcsókolta, miközben forró könnyek gördültek szeméből a finom és ideges ujjakra. Csak egy pillanatig maradtak így, mert közeledő lépések hallatszottak. Magda gyöngéden kivonta kezét Fülöpből, leküzdötte felindulását, mely egyesítette szívverésüket és mosolyogva szólt:

— Elég... jönnek, nehogy valaki rájőjjön az ön titkára!

Valóban az egész társaság egymásután felszállingózott a kertből. A holdfényes éjszaka mesebeli szépsége szótlanokká tette őket és ezt a jóleső csendet egyikük sem akarta megtörni, úgy, hogy kívárlatva mindnyájan aludni tértek.

Magda övéből az egyik rózsza kiesett a zongora billentyűire. Fülöp titokban óvatosan magához vette. Némsókára haldokló illatával azt a fiókot töltötte meg, a melyben egy darab brokát-selymen a virág pihen, mely a múlt hónapban Magda ernyőjéről hullott a csónakba Fülöp lába elé.

III.

Szobájában Magda azon a vallomáson törte fejét, melyet Fülöptől hallott. Ki lehetett az a nő, a kibe szerelmes volt? Talán d'Istresné lányainak valamelyike, Jeannine, a legidősebb huszonegy éves volt, Fülöp huszonnégy, miért ne vehette volna el hát feleségül? Sokkal gazdagabb volt a leánynál s ezért d'Istresné szívesen elnézte volna polgári nevét. Vagy talán Gaetét vagy Nicolet szereti? Az egyik tizenkilenc, a másik tizenhat éves és Magda nem látott semminemű akadályt abban, hogy Fülöp bármelyiküket is megkérhesse. De nem! Egyik

fiatal leánynak képe sem felelt meg annak az arcképnek, a mely oly fényesen volt a könyvben megrajzolva, hogy Fülöpnek idegzetét annyira hullámzásba hozta, hogy kikényszerítette belőle titka elárulását.

Talán egy férjes asszony, de hol láthatta, hol találkozhatott vele? Hiszen nyáron alig hagyta el néha Yerrest, s ha utazott, mindig anyja társaságában volt.

Magda semmiképen sem tudott ezektől a gondolatoktól megszabadulni s hogy lerázza őket magáról, alvás előtt még néhány oldalt akart olvasni, abból a könyvből, melyből az imént Fülöp neki lábainál ülve felolvasott. Gyertyát vett tehát a kezébe és lement a szalón sötétjébe, hogy megkeresse a könyvet. Útja egy földig érő tükör mellett vitte. Meglátta magát benne és meghökent. Fehér hálókötésű, mely lágyan simult karesz testéhez, vállaira terülő szétzilált hajával és a lobogó gyertyával mintha egy kísértet állott volna vele szemben. Megállt és közelebb lépett a tükörhöz, hogy jobban lássa magát. Lehet, hogy az izgatottságtól, vagy fáradtságtól arca mintha megöregedett volna: homlokára egy gonderhes ránc ült ki, szemét mély karikák vették körül, úgy, hogy csúnyának találta magát.

Már csak a mosolyom ér még valamit, gondolta. Még csak ez az egy fiatal rajtam, az is csak azért, mert fehérek a fogaim.

Hátat fordított a tükörnek, megkereste a könyvet és visszatért szobájába. Elterült az ágyán és olvasni kezdett. De aztán gyorsan forgatta az oldalakat és kereste azt a fejezetet, a melyben a Fülöp olvasta résztnek kellett volna lennie. Összevissza forgatta a lapokat, de sehogysem tudta megtalálni. Ez annyira bizarrnak látszott neki, hogy most már lapról-lapra végigolvasta a könyvet és bár végére jutott, nem találta meg benne azt a lángoló leírást, melynek a regény hősnőjéről kellett volna szólnia.

Milyen furcsa dolog ez, sutto-gta maga elé. Miféle hallucinációi voltak? Homét vette az egészet? Vajjon csak nem én vagyok az, a kibe ez a szegény fiú szerelmes, mert úgy látszik, hogy felolvasásában engem idealizált agyon. Sohasem hittem volna, hogy még ilyesmí is meg-

történhetik velem. Istencm, miféle bonyodalom ez ismét életben!

Elgondolkozott azon, hogy mióta nyugózhat-e Fülöpöt ez az érzelem, de sehogysem tudta valamely időponttól vagy eseménytől számítani. Annyira nem tudta, hogy ismét kételkedni kezdett felőle és jóhiszeműen arra a következtésre jutott, hogy józan eszével össze nem egyeztethető, sőt bolondnak kellene lennie, ha efféle magyarázatokban híme. Fülöp annyira fiatal, annyira diszkrét, annyira korrekt, hogy eszébe sem juthat ő reá gondolni, tehát azzal az elhatározással aludt el, hogy Fülöppel ezentúl hidegen fog bántani, így aztán elkerüli az efféle bizalmaskodásokat, mint a ma estiek voltak, a melyek most oly mélyen foglalkoztatják.

Másnap vasárnap volt.

A park mélyén egy kis kápolna emelkedett, melyben a mélyen vallásos de Presles kisasszony vasárnaponként misét szokott mondani. Eze kire az istentiszteletre rendszerint néhány környékbeli barátjuk is eljárt. A kápolnában a hely nem volt valami tágas; mintegy harmincz imazámoly és karosszék meg néhány tölgyfa-pad állott benne. Az orgona kisedel emelvényén négy ülés volt mindig lefoglalva, a melyek Magdáék rendelkezésére állottak.

Mint a legtöbben, a kik igazán csak napnyugtakor kezdének élni, Magda is csak ritkán hallgathatót volna misét, ha már reggel tíz órakor díszesen kellett volna kiöltözödni. Azért választotta a misére ezt a félreces zongorát, mert itt a szertartás után kikerülhetette a távozással egybekötött barátságosan banális beszélgetéseket. Ide házi ruhájában is eljöhett, könnyű szövetekből és cipőketől borítva, meztelen karokkal, hosszú keztyűben. Néha leült az orgonához és fohászait hosszas orgonafutamokba öntötte, vagy énekelte, míg lent a pap a szertartást végezte.

Tanis szintén jó zenész volt. Miközben ő orgonázott, Magda dallamos hangjával betöltötte a kápolnát. Mindezért e miséket környékbeli ismerősek nagyon szívesen látogatták és sokan nagy megtiszteltetésnek vették, ha a kiváltságos meghívottak közé juthattak.

Ezen a vasárnapon reggel Magda nyugodt lélekkel ébredt fel és elhatározta, hogy a misén énekelni fog. Épen át akart üzeni Tanishoz, hogy kiséje orgonán, midőn a szobalánytól, akitől üzeni akart, arról értesült, hogy feje a kora reggeli órákban megérkezett.

— A nagyságos úr megfurdult, megreggelizett, aztán lement a parkba és azt üzeni, hogy a nagyságos asszonnyal találkozni szeretne a misén. Meghagyta, hogy addig ne zavarjuk a nagyságos asszonyt.

— Jól van, Pauline, most már nem üzentetek Tanis úrnak.

(Folytatása következik.)

TÜZÉRSEI MEGFIGYELŐ 3500 M. MAGASBAN.

KERENSZKI LONDONBAN HENDERSONNAL, AZ EGYKORI ANGOL SZOCIALISTA MINISZTERREL.

A HÁBORÚ NAPJAI.

Julius 18. A nyugati harcztéren Boeln vezérezredes hadserege egész nap súlyos harcban állott. Az ellenség ugyan harcztáborát hadosztályokkal megerősítve, több órai tüzéségi előkészítés után a Marnetől dényugatra fekvő egész arezonal ellen ismételt nagy egységes ellentámadásokra indult. Estére a csata a németek javára dönt el. A támadások az ellenség leg-súlyosabb veszteségeivel omlottak össze. A Marnetől délkeletre fekvő kisebb helységektől, a melyekbe az ellenség átmenetileg behatolt, öt ellentámadásunk ismét kivetette. Albániában az ellenség érintkezésbe jutott biztosító csapatainkkal.

Julius 19. A nyugati harcztéren az Aisne és a Marne között a harc újól lángra lobbant. A francziák ott már régóta várt ellenoffenzívájukat megkezdték. Nagy párczélós kocsirajok harcztáborával sikertűnt nekik a német legelső gyalogsági és tüzéségi vonal egyes pontjaira meglepetésszerűen betörniök és vonalunkat visszazorítaniok. A továbbibban hadszályaink készenlétben álló tartalékokkal egyesülve, egy ellenséges áttörést megfúrtak. Délitáj franczia támadások a Soissonstól dényugatra — Neuilly—Chatea u Thierrytől északnyugatra fekvő vonalon megütemítettünk. Délben az egész támadó arezonalon igen erős ellenséges részlettámadások omlottak össze új vonalunkban. A harcmezőre özönlő oszlopok eredményteljes harzi repülőnk céljei voltak. A francziák a Marne déli frontján 16-iki és 17-iki kudarcaik után Marnetől dére már csak részlettámadásokat intéztek ellenünk, a melyeket visszavertünk. A Marne és Reims között, valamint Reimstől keletre a harzi tevékenység helyi harzi cselekményekre szorított. Ellenséges támadások a Kömgsvaldban és Pourey mindkét oldalán meghusultak. Sikeres előretörésnél Prosnestől dényugatra és ellenséges részlettámadások elbárítása alkalmával a Sui pps

TÜZÉRSEGI ÁLLÁSOK AZ ADAMELLO VIDÉKEN.

HEGYIÁLLÁSAINK AZ OLASZ FRONTON.

mentén, valamint Perthes mindkét oldalán foglyokat ejtettünk. A július 15-ike óta ejtett foglyok száma meghaladja a 20,000-et. Az olasz harcztéren Asiago mindkét oldalán az ellenségnek tüzéséggel erősen előkészített előretöréseit részben tüzeléssel, részben ellenőkössel visszavertük. Szintúgy a Brenta völgyében az olaszok egy támadása meghusult.

Julius 20. A nyugati harcztéren az angolok tevékenysége egyes szakaszokban fokozódott. Az ellenség délelőtt Meteren ellen Merristől északra és Vieux-Borguintól délre támadást intézett. Meterenben megvetette lábát. A csata az Aisne és a Marne között tovább folyik. Az ellenség az egész harzi fronton újól áttörésre indult. Kora reggel pinczélós kocsik behatoltak legelső vonalunkba. Délitáj elkeseredett küzdelem után az ellenségnek első lökését a Soissonstól dényugatra emelkedő magaslatokon Hartennestől délre, Neuillytől keletre, Chatea u Thierrytől északnyugatra, megfúrtuk. A repülőik által jelentett és hatásosan megtámadott felvonuló ellenséges oszlopok jeleztek az ellenség által megindítandó támadásokat, a melyek a tűz igen erős fokozása után este következtek be. Az Aisne és az Ourcq között ellentámadásainkban az Ourcq-tól délre többnyire tűzünkben omlottak össze. Hartennestől északra az ellenséget kiindulási vonalai mögé vetettük vissza. Az első vonalban harcoló csapatok az ellenség igen súlyos veszteségeit jelentették. Számos szétlőtt pinczélós kocsik hever vonalaink előtt. A Marnetől délre az egész napon át mérsékelt tüztevékenység. Marnetől délre az ellenségnek megismételt részleges támadásait visszavertük. Az északra folyamán a Marnetől délre fekvő csapatainkat visszavontuk a folyó északi partjára a nélkül, hogy azt az ellenség észre vette volna. Helyi harcok Reimstől dényugatra és ottól keletre. Soissonstól északnyugatra franczia előretöréseket véresen visszavertünk. Az olasz harcztéren a tiróli nyugati fronton tegnap a harzi tevékenység tetemesen növekedt. Az Adamello területén több olasz előretörést visszavertünk. A Monte Vaventon környékén voltunk átengedni az ellenségnek egy előretölt támaszpontot. Albániában ma reggel Berattól északra új harcok kezdődtek, a melyek még folyamatban vannak.

Julius 21. A nyugati harcztéren az Aisnetől északra az ellenség helyi támadásokat indított Nouvion és Pönteroy között, a melyeket mi ellentámadással elhárítottunk. Az Aisne és a Marne között az ellenség tegnap új hadosztályok harcztáborával megpróbálta a csata eldöntését kicsikarni. Az ellenséget visszavertük. Nagy veszteségeket szenvedett. A francziák segítőnépei algiriak, tunisziak, marokkóiak és szenegáliak viselték a harcok főterét. Szenegáli négek felosztva a franczia hadosztályokra, szolgálták faltörő kos gyanánt és rohamozták pinczélós kocsik támogatásával a fehér francziák előtt. Amerikajak — köztük fekete amerikajak is — angolok és olaszok harcoltak a francziák között. Két nehéz harzi nap után tegnap csapataink támadó ereje ellentámadásokban újra teljesen érvényesült. Csapataink alkalmazkodtak az ellenségnek a tüzéségi támogatás mellőzésével a pinczélós kocsik tömeges harcztáborára alapított

FOGAK és teljes fogorok
szájpadlás nélküli,
a gyökerek elta-
volttáa főfogak
szájpadlás nélküli.

FOG -tömések, arany
fogkoronák és
aranyhídak tar-
tásá koronázás és
aranytömések. tis évt jótállással.

FOG -húsos teljes érzéketlen-
ítéssel; hasznavehető, len-
gő fogoroktól átlakított
Vidékiek egy nap alatt
kielégítettnek. — Mérsékelt árak.

Dr. HEGEDŰS JAKAB
fogorvos, egyetemi orvostudor,
Első Fővárosi Fogorvosi Intézet, Budapest,
VII., Erzsébet-körút 44. sz. I. emelet.

MARGIT-CRÉME

a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összehatásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crémot utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel ellátott dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Margit-crème ártalmatlan, zsírtalan vegyítiszta készítmény, a mely a külföldön nagy feltűnést keltett. — **Ára kis tégely 4 K, nagy tégely 8 K.**
Margit-szappan 5.80 kor. Margit-puder 3.— kor.

Gyártja: **FÖLDES KELEMEN** laboratorluma, Aradon.
Kapható minden gyógyszertárban, illatszertárban és drogeriában.

Gyermekeknek
legbiztosabb szer váltó-
láz hűdgetés és számár-
kőbőség ellen a magyar
orvosok által 40 arany-
nyal jutalmazott:
**Rozsnyay világhírű
Chinin-
czukorkája**
és
**Chinin-
csokoládéja.**

Nem keserű és így
gyermek szívesen
veszik. Milléniumi nagy
éremmel kitüntetve és
törvényesen védve.
A valódi készítmény csoma-
polgáplasztás.
Kapható minden gyógyszertár-
ban. — Készíti a feltaláló:
Rozsnyay M. névaláírása
Rozsnyay Mátyas gyógyszer.
25 árb egy dobozban 3 korona. Aradon, Szabadság-tér 8, szám

Viszketegséget, sömört, rüht,

leggyorsabban elmulasztja a **Dr. Flesch-féle**
eredeti törvényesen védett
„Skaboform”-kenőcs.
Kem piszkit, teljesen szagtalan.
Próbatégely 3.— korona, kis tégely 5 korona,
családi tégely 12 K. — Budapesti főraktár:
Török gyógyszerárban, VI., Király-u. 12.
Vidékre megrendelési czím:
Dr. FLESCHE E. Korona-gyógyszertára, Győr
„Skaboform” névjegyre ügyeljünk.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)

A főváros első és
legnépszerűbb csipke-
szövője és kelmefestő
gyári intézete.
Fiókák:
II. Fő-utca 27. IV. Eskü-út 6. Kezskeméti-
utca 14. V. Harminczad-utca 4. VI. Teréz-
körút 39. Andrassy-út 16. VIII. József-krt 2. Telefon: Józsa. 2—37.

Költözöködéskor nélkülözhetetlen
a lakásbérleti szabályok ismerete!

LAKÁSBÉRLETI SZABÁLYOK

Összegejtötte és magyarázta
Dr. PONGRÁCZ JENŐ
budapesti ügyvéd.
Tartalmazza Budapest-székesfőváros lakás-
bérleti szabályrendeletének hiteles szövegét
és magyarázatát. Illeték szabályokat. A kapu-
zárási, víz- és gázsabályokat. Teljes jog-
gyakorlatot stb., stb.
Harmadik teljesen átdolgozott kiadás.
Mindenütt kapható. **Ára kötve 5 korona.**
Megjelent a Magyar Törvények, Franklin-
Társulat zsebkijadásának gyűjteményében.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fial) R.-T.-nál,
Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám
és minden könyvkereskedésben.

DRASCHE-LÁZAR
új könyve:

**EGYMÁS
KÖZT**

Tartalmaz 30 novellát
Ára 8 korona.
KIADJA A FRANKLIN-TÁRSULAT
Kapható minden könyvkereskedésben.

A MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti **RADÓ ANTAL**
új füzeté:
897—898. szám
SZINI GYULA
ELBESZÉLÉSEK
Ára 80 fillér.
Kapható minden könyvkereskedésben.

2-ik kiadásban
jelent meg:

KÓBOR TAMÁS
BUDAPEST

czímű regénye
Budapest társadalmának hatal-
mas realismussal megrajzolt
keresztmetszeti képe
Ára 8 korona
A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA
Kapható minden könyvkereskedésben.

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK A
KIADÓHIVATALBAN.
BUDAPEST, IV. KER.
EGYETEM-UTCZA 4.

Vadászsportot űzők

akár itthon, akár a fronton vannak —
figyelmébe ajánljuk a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZUJSÁG-OT

Állandó melléklete

„A vadászeb”

czímű ebtennyészési szaklap.

Mindkét lap gyönyörűen illusztrálva.

Szerkeszti: lovag **KERPELY BÉLA.**

Előfizetési ár mindkét lapra:
egész évre 20 K és 4 K háborús pótdíj összesen 24 K
fél " 10 " 2 " " " " " 12 "
negyed " 5 " 1 " " " " " 6 "

Tessék mutatványszámot kérni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.
(Franklin-Társulat.)

Vidám perczeket szerez magának,
ha elolvassa

ZSOLDOS LÁSZLÓ
új könyvét. Címe:

AZ ÜRGE

Ára 5 korona
A FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA
KAPHATÓ MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN

31. SZÁM. 1918. (65. ÉVFOLYAM.)
Szerkesztő **HOITSY PÁL**
BUDAPEST, AUGUSZTUS HÓ 4.

Szerkesztői iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.
Egyes szám ára 80 fillér.
Előfizetési feltételek:
Egészévre — 40.— korona.
Félévre — 20.— korona.
Negyedévre — 10.— korona.
Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldíj is esatolandó.

II. MIKLOS OZAR. — A háboru kitorésekor készült fénykép után.